

***Sprawozdanie
z realizacji zadań z zakresu
wspierania rodziny i systemu
pieczy zastępczej na terenie
Miasta Lublin w 2012 roku
oraz przedstawienie potrzeb
związanych z realizacją zadań
z tego zakresu***

Lublin, 2013 rok

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła nowe obowiązki sprawozdawcze. Obligują one wójtów, kierowników powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do przygotowania opracowań dotyczących realizacji zadań wynikających z w/w ustawy.

Obowiązki sprawozdawcze w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wynikają z zapisów:

- 1) art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy - organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia staroście i radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy;*
- 2) art. 179 ust. 1 i 2 ustawy - wójt składa radzie gminy, roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*
- 3) art. 182 ust. 4 i 5 ustawy - kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.*

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną miasta Lublin powołaną do wykonywania zadań samorządu gminnego i powiatowego. Ponadto, Zarządzeniem nr 79/2/2012 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 27 lutego 2012 r. został wyznaczony organizatorem pracy z rodziną oraz Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin Nr 1122/2011 z dnia 24 listopada 2011 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin.

Przedstawione opracowanie ma w szczególności na celu przedstawienie działań podejmowanych w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w 2012 roku a także wskazanie istniejących problemów i potrzeb w tym obszarze.

SPIS TREŚCI:

I. WSPIERANIE RODZINY	3
1. PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE	3
2. ASYSTENT RODZINY	7
3. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO	9
4. POZOSTAŁE FORMY WSPIERANIA RODZINY	14
II. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	14
III. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ	18
1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA	18
2. KOORDYNATORZY RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	27
3. RODZINY POMOCOWE	29
4. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA	30
IV. USAMODZIELNIENIA	36
V. ZESTAWIENIE POTRZEB	41

I. WSPIERANIE RODZINY

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do pełnienia tych funkcji (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz. U. z 2011r. nr 149 poz. 887 z późn. zm.). Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny powinna odbywać się z uwzględnieniem zasady pomocniczości.

Zarządzeniem nr 79/2/2012 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 27 lutego 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie został wyznaczony organizatorem pracy z rodziną. Rodziny przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mogą zostać objęte szeregiem działań w ramach pracy z rodziną, w szczególności:

- 1) konsultacjami i poradnictwem specjalistycznym,
- 2) terapią i mediacją,
- 3) pomocą prawną,
- 4) usługami asystenta rodziny.

1. Poradnictwo specjalistyczne

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, w zakresie terapii uzależnień, przemocy, kryzysów) oraz pomoc prawną rodziny bezpłatnie uzyskują w:

1) **Specjalistycznej Poradni dla Rodzin, ul. Popieluszki 28E**

Od 1 stycznia 2009 r., w wyniku reorganizacji, **Specjalistyczna Poradnia dla Rodzin** stała się komórką organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W roku 2012 Poradnia objęła wsparciem 968 rodzin. Ponad 94% z nich to rodziny naturalne a przeszło 5% stanowiły rodziny zastępcze. Ponadto wsparciem objęto 2 rodziny adopcyjne.

Tabela.1 Liczba rodzin objętych wsparciem Poradni w 2012 roku

Liczba rodzin ogółem, w tym:	968
rodzin naturalnych	914
rodzin zastępczych	52
rodzin adopcyjnych	2

Źródło: Opracowanie własne MOPR na podstawie sprawozdań opisowych

Stale wzrasta liczba osób zgłaszających potrzebę korzystania z pomocy Poradni. W roku 2012 z pomocy **skorzystało 1811 osób** (w tym : 1567 osób dorosłych oraz 244 dzieci.)

Tabela 2. Liczba osób objętych wsparciem Poradni w 2012 roku z podziałem na rodzaj wsparcia.

	Liczba osób objętych wsparciem w 2012 roku: 1 811	
	dorosłych	dzieci
Łączna liczba osób korzystających z usług:	1567	244
w tym: liczba osób w terapii	806	162
w tym: liczba osób w psychoprofilaktyce	761	82

Źródło: Opracowanie własne MOPR na podstawie sprawozdań opisowych

Zainteresowanie wsparciem dla osób dorosłych, świadczonym przez kadre specjalistów, wzrasta od roku 2009. W roku 2012 z usług Poradni skorzystało aż 64% więcej dorosłych niż w roku 2009. Również liczba dzieci korzystających z usług Poradni utrzymuje się na wysokim poziomie.

O wysokich potrzebach w zakresie poradnictwa świadczy również rosnące zainteresowanie osób i rodzin sesjami konsultacyjnymi i terapeutycznymi. Proces terapii rodziny prowadzi do stałych zmian i jest znacznie bardziej efektywny niż porady konsultacyjne. W 2012 roku, w terapii uczestniczyło 968 osób w tym: 914 osób z rodzin naturalnych, 52 osoby z rodzin zastępczych, 2 osoby z rodzin adopcyjnych. Ogółem odbyły się 5214 sesje terapeutyczne i konsultacyjne tj. o 877 więcej niż w roku 2011.

Zapotrzebowanie na pomoc psychologiczną i pedagogiczną bardzo wysokie a oczekujących osób stale przybywa (czas oczekiwania na rozpoczęcie terapii ok. 2 miesięcy).

Za istotne należy zatem uznać zwiększenie oferty świadczonej przez Specjalistyczną Poradnię dla Rodzin. W tym celu wskazane jest zwiększenie etatów terapeutycznych (psycholog, pedagog). Ponadto koniecznym jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Poradni ze względu na wielość problemów, jakie zgłaszają klienci Poradni. Wiele osób zwracających się o pomoc to ofiary długotrwałej przemocy, osoby z doświadczeniami traumy i z zaburzeniami osobowości, które wymagają wysoce specjalistycznej pomocy, w związku z czym terapeuci muszą stale podnosić swoje kwalifikacje. Za istotną należy również uznać

potrzebę zatrudnienia (w wymiarze 3 godzin miesięcznie) prawnika, który udzielałby konsultacji prawnych związanych z prawem rodzinnym i opiekuńczym klientom Poradni oraz pozyskiwanie partnerów świadczących pomoc w zakresie poradnictwa i terapii, aby skrócić czas oczekiwania rodzin i osób na uzyskanie pomocy.

2) Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, ul. Probostwo 6¹

Z pomocy Centrum Interwencji Kryzysowej korzystają osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach kryzysowych m. in.: ofiary przemocy, osoby molestowane – doświadczające przemocy seksualnej, ofiary przestępstw, rodziny osób uzależnionych, osoby znajdujące się w krytycznej sytuacji życiowej spowodowanej zdarzeniami losowymi i innymi czynnikami.

W 2012 roku z pomocy CIK skorzystało 1446 rodzin, udzielono ogółem: 13 268 porad, w tym:

- 5865 porad w kontakcie bezpośrednim,
- 390 konsultacji telefonicznych,
- 6971 porad i konsultacji w całodobowym telefonie zaufania,
- 42 internetowych.

Większość klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy, w tym zakresie udzielono łącznie 2323 porady specjalistyczne podczas spotkań osobistych, w tym 550 konsultacji dotyczyło przemocy wobec dzieci.

Przyjęto 551 zgłoszeń o wszczęciu procedury Niebieskiej Karty. W celu interdyscyplinarnego świadczenia pomocy osobom i rodzinom zagrożonym przemocą odbyło się 1450 posiedzeń grup roboczych zespołu interdyscyplinarnego.

W okresie 2012 roku podjęto 83 działania interwencyjne w środowisku (we współpracy z policją i pracownikami socjalnymi). 74 osoby z zaburzeniami psychicznymi objęto wsparciem w postaci psychiatrycznej interwencji kryzysowej w środowisku domowym – we współpracy z lekarzami psychiatrami oraz podjęto 25 interwencji, w ramach zadań mobilnego interwenta – na wezwania policji.

W czasie 52 dyżurów interwencyjnych udzielono wsparcia 154 osobom.

W ramach Telefonu Zaufania przyjęto **9874 zgłoszenia**, z czego odbyło się **6971** rozmów i konsultacji.

---

¹ (do dnia 31.12.2012 r. CIK funkcjonował jako komórka organizacyjna Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie).

W 2012 roku w Mieszkanium Interwencyjnym przebywało **12 osób, w tym 7 dzieci**. Dwie rodziny przebywały w związku z sytuacją kryzysową spowodowaną utratą mieszkania w wyniku pożaru, pozostałe z uwagi na ostrą przemoc w rodzinie.

Należy jednocześnie podkreślić, iż w ramach interwencji kryzysowej w Mieście Lublin działają trzy ośrodki wsparcia, dotowane z budżetu miasta. Świadczą pomoc rodzinom i osobom będącym w sytuacji kryzysowej. Są to Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy, Ośrodek Wsparcia dla samotnych matek, Ośrodek Wsparcia dla samotnych matek z dziećmi do lat 3 i kobiet w ciąży.

1) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

prowadzony jest przez Fundację SOS Ziemi Lubelskiej. Mieści się przy ul. Bazylanówka 44. Dysponuje 25 miejscami. Ośrodek zapewnia schronienie i stały dozór zapewniający odseparowanie od sprawcy. Osoby otrzymują posiłek interwencyjny, pozyskaną żywność oraz pomoc rzeczową i środki higieny osobistej. Mają zapewnioną pomoc specjalistów: psychologa, pedagoga, terapeuty, prawnika i psychiatry. Uczestniczą w terapii indywidualnej i grupowej. Z usług ośrodka w 2012 roku skorzystało 62 osoby.

2) Ośrodek Wsparcia dla samotnych matek:

prowadzony jest przez Fundację SOS Ziemi Lubelskiej przy ul. Bronowickiej 3. Posiada 70 miejsc. Ośrodek zapewnia schronienie, posiłek interwencyjny, pozyskaną żywność, odzież oraz pomoc rzeczową. Pomoc świadczą specjaliści zatrudnieni w ośrodku: psycholog, pedagog, prawnik i pracownik socjalny. W 2012 roku dotacja z budżetu Miasta Lublin wynosiła 315 000 zł. Z usług w ośrodku skorzystało 103 osoby.

3) Ośrodek Wsparcia dla samotnych matek z dziećmi do lat 3 i kobiet w ciąży:

prowadzony jest przez Fundusz Obrony Życia Archidiecezji Lubelskiej. Posiada 10 miejsc. Jest zadaniem własnym Gminy. Ośrodek zapewnia schronienie, 3 posiłki dziennie, odzież oraz pomoc rzeczową (leki, środki czystości, artykuły do pielęgnacji dzieci). Pomoc świadczą specjaliści zatrudnieni w ośrodku: psycholog, pedagog, psychoterapeuta i pracownik socjalny. W 2012 roku dotacja z budżetu Miasta Lublin wynosiła 65 000 zł. Z usług w ośrodku skorzystało 39 osób.

2.Asystent rodziny

W 2012 r. w Lublinie zatrudnionych było 20 asystentów rodziny. Na dofinansowanie realizacji przedmiotowego zadania Miasto Lublin w ramach realizacji Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Asystent rodziny 2012 r.” pozyskało środki finansowe w kwocie 296 846,73zł. Ogółem wydatki na zatrudnienie asystentów rodziny wyniosło 453 428,31zł.

Asystenci rodziny podjęli pracę z rodzinami naturalnymi przeżywającymi przede wszystkim trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i będących w trudnej sytuacji życiowej. Pracę prowadzono z rodzinami, które sprawowały opiekę nad dziećmi w celu poprawy ich umiejętności wychowawczych, jak również z rodzinami, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.

Asystenci pozostawali w systematycznym kontakcie z rodzinami monitorując sytuację rodzin wieloprotymowych, w których dzieci miały niezaspokojone potrzeby. Rodziny, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej motywowali do zmiany sytuacji życiowej i stałego kontaktu z dziećmi.

W okresie od miesiąca maja do grudnia usługami asystenta objętych zostało łącznie 310 rodzin niewydolnych wychowawczo z czego z 6 rodzinami zakończono pracę ze względu na osiągnięcie celów, z 11 zaprzestano współpracy z powodu braku akceptacji przez rodzinę takiej formy pomocy, 7 ze względu na brak efektów i 6 zmieniono asystenta na inna formę wsparcia. Pod opieką jednego asystenta pozostawało średnio 15 rodzin.

Główne zadania zrealizowane przez asystentów rodziny dotyczyły:

- działań skierowanych na poprawę sytuacji życiowej rodzin poprzez edukację, motywowanie oraz kierowanie działaniami rodzin, co miało służyć zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.
- działań mających na celu pomoc rodzinom w rozwiązywaniu ich problemów socjalnych poprzez dostarczanie informacji i kierowanie do odpowiednich instytucji. Pomagali w redagowaniu pism urzędowych, udzielali wsparcia w procesie ubiegania się przez rodziny o świadczenia socjalne, przydział lub wymianę lokalu, umorzenia długów lokatorskich, itp.
- pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych poprzez kierowanie członków rodzin do poradni specjalistycznych i rodzinnych, udział

w diagnostyce, w formach terapii indywidualnej, rodzinnej, grupowej terapii uzależnień, w grupach wsparcia, grupach dla ofiar przemocy, dla osób współuzależnionych. Sugerowali skorzystanie z konsultacji psychiatrycznych oraz kierowali członków rodziny do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie.

- działań zamierzających do rozwijania u rodziców umiejętności wychowawczych. Asystenci motywowali i kierowali na zajęcia rozwijające kompetencje rodzicielskie, informowali o prawidłowościach rozwojowych dotyczących dzieci, które wymagają zmiany postaw wychowawczych, informowali o możliwej etiologii zachowań dzieci sprawiających trudności wychowawcze, kierowali na diagnostykę psychologiczną, pedagogiczną oraz psychiatryczną oraz motywowali do zastosowania zaleceń specjalistów w kontakcie z dzieckiem.
- działań mających na celu poprawienie funkcjonowania rodzin. Asystenci prowadzili z nimi rozmowy nt. podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Udzielali pomocy w postępowaniu rekrutacyjnym i pisaniu wniosków o przyjęcie do placówek edukacyjnych, motywowali i monitorowali postępy członków rodzin w podjętej nauce.
- działań mających na celu uświadomienie ważności utrzymywania pracy zarobkowej przez członków rodzin. Wskazywali w jaki sposób szukać ofert pracy, uczyli pisania CV oraz listów motywacyjnych, przygotowywali do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnym pracodawcami.
- opracowywania we współpracy z członkami rodzin i w konsultacji z pracownikami socjalnymi planów pracy z rodziną, który obejmował zakres działań mających na celu przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, a także określał terminy realizacji i przewidywał efekty podjętej pracy. Asystenci sporządzili 312 planów.
- działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny, m.in. poprzez informowanie policji oraz służb medycznych o zaistniałych zagrożeniach oraz poprzez współpracę z kuratorami. Prowadzona była dokumentacja pracy z rodziną w postaci informacji o rodzinie, planu pracy z rodziną i indywidualnej karty pracy z rodziną.

- dokonania okresowej oceny sytuacji rodziny po sześciu miesiącach pracy z nią w której zawarto informacje, m.in. o efektach prowadzonych działań oraz zasadności (lub niezasadności) kontynuowania pracy z rodziną. W 2012r. dokonano 264 ocen.

Od stycznia 2013, ze względu na zakończenie programu rządowego „Asystent rodziny 2012”, w Zespole ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej zatrudnionych pozostaje 10 asystentów rodziny. Maksymalna liczba rodzin które mogą zostać objęte ich pracą, zgodnie z zapisami ustawy, wynosi zatem 200.

Z przeprowadzonego rozpoznania oraz sporządzonych prognoz wynika, iż w 2013r. wsparcia asystenta rodziny będą wymagały 253 rodziny, w 2014r. liczba ta wzrośnie do 328 rodzin, zaś w 2015r do 360 rodzin. Wskazane dane uwzględniają zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, które wskazują, iż od 2015r. przyznanie asystenta rodziny staje się obligatoryjne, gdy po analizie sytuacji rodziny, dokonanej przez pracownika socjalnego zostanie stwierdzona konieczność zapewnienia takiej formy wsparcia.

Koniecznym jest zatem zwiększanie do ok. 20 liczby zatrudnionych asystentów rodziny w kolejnych latach, w tym celu należy systematycznie pozyskiwać dodatkowe środki finansowe ze szczególnym uwzględnieniem programów rządowych.

3.Placówki wsparcia dziennego

Rodzina może także uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego. Na terenie Miasta Lublin wszystkie placówki wsparcia dziennego (24) prowadzone są przez organizacje pozarządowe.

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami, lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny, dobrowolny, ale może także skierować sąd.

Placówki wsparcia dziennego działające w formie opiekuńczej: zapewniają opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań.

Są prowadzone w formie:

- kół zainteresowań,
- świetlic,
- klubów, ognisk wychowawczych.

W 2012 roku na terenie Miasta Lublin funkcjonowało 21 placówek wsparcia dziennego prowadzonych w formie opiekuńczej. Placówki te dysponują 640 miejscami. W roku 2012 z ich usług skorzystało 918 dzieci.

Placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej realizują zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, indywidualne programy: korekcyjne, psychokorekcyjnych, psychoprophylaktycznych oraz terapię: psychologiczną i socjoterapię.

Na terenie Miasta Lublin funkcjonowały 3 placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie specjalistycznej. Placówki te dysponują 79 miejscami. W roku 2012 z ich usług skorzystało 106 dzieci.

Tabela 3. Wykaz podmiotów prowadzących placówki wsparcia dziennego dotowane przez Miasto Lublin w 2012 roku z podziałem na typ.

Lp.	Nazwa i adres podmiotu	Nazwa i adres placówki	Rodzaj i typ placówki
1.	Fundacja AMIGO-POLSKA ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie” ul. Jaworowskiego 12, 20-612 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego specjalistyczna</i>
2.	Fundacja na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Tacy Sami” ul. Narutowicza 74a, 20-019 Lublin	Ośrodek Terapeutyczny ul. Narutowicza 74a 20-019 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego specjalistyczna</i>
3.	Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” ul. Bernardyńska 5, 20-109 Lublin	„AGAPE CLUB” ul. Bernardyńska 5 20-109 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego specjalistyczna</i>
4.	Dom Zakonny Zgromadzenia Sióstr Św. Józefa z Cluny ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a , 20-124 Lublin	Dom Św. Józefa dla Dzieci i Młodzieży Ognisko Wychowawcze ul. ks. Michała Słowikowskiego 1a 20-124 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
5.	Towarzystwo Salezjańskie Dom Zakonny ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	Salezjańska Świetlica Środowiskowa im. Św. Dominika Savio przy Domu Zakonnym Salezjanów ul. Kalinowszczyzna 3, 20-129 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
6.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	Świetlica Opiekuńczo- Wychowawcza im. bł. Edmunda Bojanowskiego ul. Królewska 10, 20-109 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
7.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Krzyża ul. Pogodna 7, 20-337 Lublin	Klub Młodzieżowy ul. Łabędzia 15 20-335 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
8.	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Św. Brata Alberta ul. Willowa 15, 20-819 Lublin	Świetlica Św. Brata Alberta ul. Willowa 15 20-819 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>

9.		Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii p.w. św. Antoniego Padewskiego ul. Kasztanowa 1, 20-245 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
10.	Instytut Akcji Katolickiej Archidiecezji Lubelskiej ul. Droga Męczenników Majdanka 27, 20-325 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii p.w. Św. Urszuli Ledóchowskiej ul. Biedronki 13, 20-543 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
11.		Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Rodziny ul. Radości 13, 20-530 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
12.		Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Michała Archanioła ul. Fabryczna 19, 20-301 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
13.		Parafia Rzymsko-Katolicka pw. Św. Maksymiliana Kolbe ul. Droga Męcz. Majdanka 27 20-325 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza przy Parafii Św. Maksymiliana ul. Dr. Męcz. Majdanka 27, 20-325 Lublin
14.	Fundacja Integracyjna „Na Tatarach” ul. Gospodarcza 7, 20-213 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza „Promyk” ul. Odlewnicza 11a, 20-219 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
15.	Fundacja Szczęśliwe Dzieciństwo ul. Jezuicka 4/9, 20-113 Lublin	Ośrodek Młodzieżowy Nr 1 ul. Kunickiego 128, 20-434 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
16.		Ośrodek Młodzieżowy Nr 2 ul. ks. Michała Słowikowskiego 1, 20-124 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
17.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Archidiecezji Lubelskiej ul. Krakowskie Przedmieście 1, 20-002 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży ul. Krakowskie Przedmieście 1 20-002 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
18.	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Ruchowo ul. Doświadczalna 46, 20-236 Lublin	Świetlica Integracyjna „Razem” ul. Doświadczalna 46 20-236 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
19.	Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce Al. Wilanowska 309 A, 02 – 670 Warszawa	Placówka Wsparcia Dziennego „Jutrzenka” ul. Jutrzenki 1 20-538 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
20.	Towarzystwo Sportowo-Turystyczne „Sokolik” ul. Krańcowa 106, 20-320 Lublin	Świetlica Opiekuńczo-Wychowawcza „Sokolik” ul. Pogodna 19, 20-337 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
21.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin	Świetlica Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” ul. Róży Wiatrów 9, 20-468 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
22.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Lubelski Oddział Regionalny ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin	Środowiskowe Ognisko Wychowawcze ul. Narutowicza 54, 20-016 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
23.	Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym „Misericordia” ul. Abramowicka 2, 20-440 Lublin	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Misericordia” ul. Głuska 138, 20-380 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>

24.	Stowarzyszenie Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych „Dziesiąta” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	Placówka Wsparcia Dziennego „CIUCHCIA” ul. Kunickiego 35, 20-417 Lublin	<i>placówka wsparcia dziennego opiekuńcza</i>
-----	---	--	---

Placówki wsparcia dziennego funkcjonują na podstawie umów zlecających ich prowadzenie, które zostały zawarte w 2008 roku i obowiązują do dnia 31 marca 2013 roku. Do wszystkich umów zawartych w 2008, 2009 i 2010 roku między Miastem Lublin i poszczególnymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi wsparcia dziennego zostały przygotowane i wprowadzone aneksy na mocy których udzielone zostały dotacje na dofinansowanie działalności placówek w roku 2012.

W roku 2012 na dofinansowanie kosztów działalności placówek wsparcia dziennego Miasto Lublin wydatkowało 1 056 000zł.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, poza placówkami opiekuńczymi i specjalistycznymi, przewiduje **nową formę funkcjonowania placówki wsparcia dziennego w postaci pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę** poprzez działania animacyjne i socjoterapeutyczne. Ma tu szerokie zastosowanie pedagogika podwórkowa, czyli praktyczna działalność wychowawcza, mająca spontaniczny i środowiskowy charakter. Ze względu na komercjalizację instytucji kultury, sportu i rekreacji oraz znaczne niedofinansowanie szkolnych zajęć pozalekcyjnych, w najbliższym czasie nie można spodziewać się radykalnej poprawy i rozwoju środowiskowej infrastruktury niezbędnej do zagospodarowania niekontrolowanych rejonów wolnego czasu. A zatem powstaje miejsce dla rozwoju pedagogiki podwórkowej. Zwrócenie szczególnej uwagi na rozwój pracy z dzieckiem w jego naturalnym środowisku rówieśniczym (pedagogika podwórkowa) powinien być ważnym elementem pracy z dziećmi i młodzieżą.

Należy podkreślić, że sieć placówek wsparcia dziennego była w 2012 roku liczbowo wystarczająca. Jednakże nie wszystkie placówki spełniały w pełni założenia ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia o placówkach (przepisy te obowiązują w placówkach wsparcia dziennego do końca 2014 roku), a także nie w pełni wypełniały ważne dla Miasta zadania opiekuńczo – wychowawcze w stosunku do rodzin niewydolnych wychowawczo.

Często działalność placówek wsparcia dziennego ograniczała się jedynie do zapewnienia dzieciom opieki oraz pomocy w odrabianiu lekcji. Brak było systematycznej pracy z dziećmi ze środowisk patologicznych, zagrożonych

demoralizacją. Brak systematycznej współpracy z rodzinami wychowanków. Jednym z powodów tych uchybień jest niestabilna kadra wychowawców i częste zmiany osób kierujących placówkami.

Poza w/w placówkami wsparcia dziennego, prowadzonymi przez podmioty pozarządowe, w strukturach Filii Nr 3 i Filii Nr 5 MOPR funkcjonują **światlice socjoterapeutyczne**, które mają do dyspozycji łącznie 30 miejsc. Są to:

1. Świetlica socjoterapeutyczna, ul. Głęboka 11;
2. Świetlica socjoterapeutyczna nr 2, ul. Piekarska 27.

Przeznaczone są dla dzieci w wieku od 7-15 lat, mają na celu świadczenie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, niewydolnych wychowawczo oraz wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju. W 2012 roku w zajęciach realizowanych przez obydwie światlice uczestniczyło 31 dzieci. **Łączny koszt utrzymania światlic wyniósł: 149 899,19zł.**

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie funkcjonuje również **Centrum Aktywności Środowiskowej**, które w ramach swojej działalności udziela pomocy osobom i rodzinom z grup szczególnego ryzyka, zagrożonym wykluczeniem społecznym, zamieszkałym na Osiedlu Antoniny Grygowej w Lublinie.

W 2012 roku, w celu zapobiegania degradacji społecznej dzieci i młodzieży, Centrum Aktywności Środowiskowej podejmowało liczne działania poprzez organizację czasu wolnego oraz aktywizację społeczną i rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży. Ze wsparcia Centrum Aktywności Środowiskowej w 2012 roku skorzystało 78 dzieci.

Wśród licznych działań podejmowanych przez placówkę należy wskazać: wspieranie rodziny w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej poprzez zapewnienie opieki wychowawczej dzieciom i młodzieży, pomoc w nauce, stwarzaniu warunków do rozwijania zainteresowań i uzdolnień oraz organizację czasu wolnego, zapewnienie pomocy rodzinie, dzieciom i młodzieży sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami poprzez organizację zajęć profilaktycznych, socjoterapeutycznych, korekcyjnych i terapeutycznych oraz udzielanie doraźnej i kompleksowej pomocy osobom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, które wynikają z dysfunkcji życia rodzinnego sytuacji kryzysowych o charakterze nagłym lub losowym.

4. Pozostałe formy wspierania rodziny

W celu udzielenia wsparcia w sytuacji przeżywania trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Jej zadaniem będzie, przy współpracy asystenta rodziny, pomaganie w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Do końca 2012 roku, ze względu na brak rodzin zainteresowanych, na terenie Miasta Lublin nie została ustanowiona ani jedna rodzina wspierająca. Istnieje, zatem pilna potrzeba informacyjna w tym zakresie, zmierzająca w konsekwencji do wyłaniania chętnych rodzin w kolejnych latach. Zakładając, że tą formą pomocy obejmowane będą rodziny ze szczególnie trudnymi problemami, zdiagnozowane jako dysfunkcyjne, do 2015 roku należy ustanowić do 15 rodzin wspierających. W celu realizacji tego zadania koniecznym jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów umów zawieranych z rodzinami wspierającymi.

Istnieje również potrzeba organizowania grup wsparcia dla rodzin z problemem niewydolności wychowawczej oraz grup wsparcia dla dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W pierwszym półroczu 2013 roku asystenci rodziny zatrudnieni w Zespole ds. pieczy zastępczej oraz asysty rodzinnej zajmą się wyłonieniem kandydatów i skompletowaniem uczestników takich grup.

II. ZADANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin Nr 1122/2011 z dnia 24 listopada 2011 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie miasta Lublin został wyznaczony Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie. W związku z powyższym w strukturach Ośrodka utworzono Zespół ds. pieczy zastępczej i asysty rodzinnej².

---

² Zarządzenie wewnętrzne nr 68/2011 z dnia 30 grudnia 2011 roku Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie

W 2012 r. w Zespole zatrudniono: kierownika, 2 pedagogów, psychologa oraz 2 inspektorów. Ponadto kierownik Zespołu koordynował pracę 10 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz 20 asystentów rodziny.

Do zadań Zespołu należy w szczególności:

- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą,
- wspieranie rodzin naturalnych, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie powołał zarządzeniem wewnętrznym nr 58/2012 z dnia 24 sierpnia 2012 roku członków komisji ds. kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. W roku 2012 komisja odbyła 5 posiedzeń, na których zakwalifikowano 2 rodziny: jedną do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego, drugą do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej; sporządzono 28 protokołów stwierdzających spełnianie przez kandydatów wymogów, o których mowa w art. 42 ust.1 i 2 ustawy wnosząc o wydanie:

- 26 skierowań na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- 2 zaświadczeń kwalifikacyjnych.

W okresie sprawozdawczym do Zespołu zgłosiło się 14 osób (8 rodzin) kandydatów na rodziny zastępcze, z którymi specjaliści Zespołu przeprowadzili 16 spotkań informacyjno – diagnostycznych.

Psycholog i pedagodzy Zespołu przeprowadzili badania psychologiczne i pedagogiczne 5 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej (5 osób – 3 rodziny). Wydano 3 opinie psychologiczno-pedagogiczne dotyczące predyspozycji i motywacji kandydatów do sprawowania przez nich pieczy zastępczej.

Do zadań Zespołu należy także organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz osób pełniących funkcje rodzin zastępczych. W okresie sprawozdawczym zorganizowano 4 cykle szkoleniowe (łącznie 187 godzin) dla rodzin zastępczych, w wyniku których przeszkolono:

- 2 osoby (1 rodzina) kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego,
- 3 osoby (2 rodziny) kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej,
- 36 osób (29 rodzin) pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, nieposiadających jeszcze wymaganych szkoleń z uwagi na ustanowienie rodzin zastępczych w okresie od listopada 2011 r. lub ze względu na zmianę przepisów prawnych.

Łączny koszt realizacji powyższego zadania wyniósł 45 464,09zł zł, z czego 22 564,76zł pozyskano z Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego”.

W ramach działalności Zespołu przeprowadzono 491 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i przekazano na piśmie 491 opinii o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej do właściwych sądów. Ocen tych dokonano w celu ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka, analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, modyfikacji planu pomocy dziecku, monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb oraz oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Ocena dotyczyła 392 dzieci. W przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat oceny dokonywano co 3 miesiące, a sytuację dzieci starszych oceniano nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W procesie oceny brali udział psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (ewentualnie pracownik socjalny w przypadku kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora), asystent rodziny w przypadku jeśli rodzina naturalna była objęta asystenturą.

Do Ośrodka Adopcyjnego w Lublinie przekazano informację na temat 103 dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. W informacjach tych uwzględniono opinię dotyczącą charakteru więzi łączącej dziecko z aktualnym opiekunem.

W Zespole dokonano ponadto oceny 18 rodzin zastępczych w odniesieniu do predyspozycji posiadanych przez opiekunów oraz jakości opieki sprawowanej nad powierzonym im dzieckiem. Zespół dokonał w/w ocen w składzie: psycholog, pedagog, właściwy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (ewentualnie pracownik socjalny w przypadku, kiedy rodzina zastępcza nie była objęta wsparciem koordynatora).

Specjaliści zatrudnieni w Zespole świadczyli poradnictwo (pedagogiczne i psychologiczne) na rzecz rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci. Poradnictwem objęto 45 rodzin zastępczych, udzielając 69 porad.

Porady dotyczyły:

- współpracy rodziny zastępczej z rodziną naturalną dziecka,
- problemów wychowawczych wynikających z historii życia podopiecznego,
- postaw opiekunów zastępczych wobec problemów dziecka,
- metod wychowawczych stosowanych przez opiekunów zastępczych.

Zespół prowadzi również rejestr danych o osobach: zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka i przekazanie go do właściwego sądu. Rejestr sporządzono i przekazano do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w dniu 18 maja 2012 r. Zawiera informacje o: 8 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i 90 rodzinach pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej; 2 osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W grudniu 2012 r. podjęto prace nad uaktualnieniem rejestru.

W czerwcu 2012 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego Zespół we współpracy ze Specjalistyczną Poradnią dla Rodzin uczestniczył w przygotowaniu konferencji pt. „Lublin dla Rodzin” oraz Pikniku Rodzinnego dla rodzin zastępczych i usamodzielnionych wychowanków pieczy zastępczej, organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

III. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu z wyjątkiem sytuacji nagłych, interwencyjnych, o których mowa w art. 35 ust. 2, art. 58 ust.1 oraz art. 103 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy.

Organizowanie pieczy zastępczej następuje w ostateczności, po wyczerpaniu wszystkich gwarantowanych przepisami możliwości wsparcia rodziny.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- 1) rodzinnej;
- 2) instytucjonalnej.

1. Rodzinna piecza zastępcza

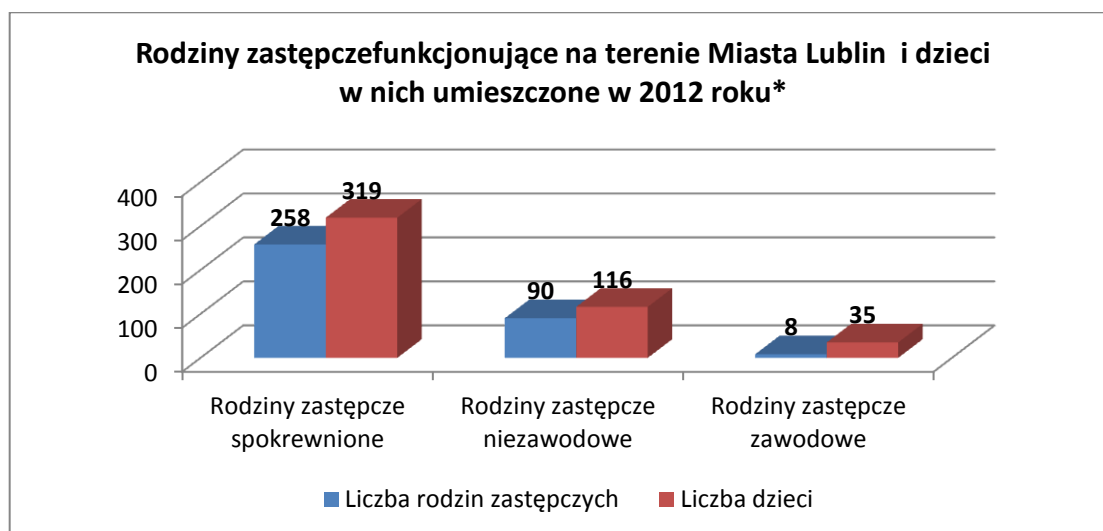
Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodziny zastępcze
  - spokrewnione
  - niezawodowe
  - zawodowe, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne
- 2) rodzinne domy dziecka

Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, jest jednym z podstawowych zadań własnych powiatu. W dniu 31 grudnia 2012 r. na terenie miasta Lublin funkcjonowało łącznie 356 rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych 470 dzieci, w tym:

- 1) rodziny zastępcze spokrewnione – 258 rodzin – 319 dzieci;
- 2) rodziny zastępcze niezawodowe – 90 rodzin – 116 dzieci;
- 3) rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – 6 rodzin – 28 dzieci;
- 4) rodziny zastępcze zawodowe wielodzietne – 2 rodziny - 7 dzieci.

Wykres 1

*stan na dzień 31.12.2012.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej świadczenia dla rodzin zastępczych udzielane są na wniosek rodziny zastępczej. Przyznanie świadczenia następuje w drodze decyzji.

Tabela 4 . Decyzje dla świadczeń obligatoryjnych wydane w 2012r.

Świadczenia obligatoryjne.				
Decyzje ze względu na rodzaj świadczenia	Decyzje przyznające świadczenie	Decyzje zmieniające	Decyzje uchylające	Decyzje ustalające świadczenie nienależnie pobrane
Decyzje dotyczące świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.	618	61	37	13

Tabela 5. Decyzje dla świadczeń obligatoryjnych wydane w 2012r.

Świadczenia fakultatywne.		
Decyzje ze względu na rodzaj świadczenia	Decyzje przyznające świadczenie	Decyzje odmowne
Decyzje dotyczące świadczeń na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka.	76	4
Decyzje dotyczące dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka.	165	1

Decyzje dotyczące świadczeń na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych.	3	0
Decyzje dotyczące środków finansowych na utrzymanie domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.	47	10
Decyzje dotyczące świadczeń na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu domu jednorodzinnego.	1	1
Łącznie:	292	16

W zależności od postanowienia sądu dzieci pochodzące z terenu Miasta Lublin mogą zostać umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu, podobnie jak rodziny zamieszkujące na terenie Lublina mogą zostać ustanowione rodzinami zastępczymi dla dzieci pochodzących z innych powiatów. Wynika to m.in. z faktu umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych, lub też z braku rodzin zastępczych gotowych na przyjęcie dziecka.

W roku 2012 w lubelskich rodzinach zastępczych, na podstawie porozumień zawartych z 20 powiatami, przebywało 53 dzieci z terenu innych powiatów. Szczegółowe informacje przedstawione zostały w tabeli nr.

Tabela 6. Dzieci z innych powiatów w lubelskich rodzinach zastępczych w 2012r.

Nazwa powiatu	Liczba rodzin na terenie Miasta Lublin	Liczba dzieci z innych powiatów na terenie Miasta Lublin
Biłgorajski	1	1
Chełmski	1	1
Hrubieszowski	1	1
Kraśnicki	2	3
Lubartowski	2	2
Lubelski	10	12
Legionowski	1	1
Łęczyński	3	4
Łukowski	1	1
Opolski	3	3
Parczewski	1	1
Puławski	3	4
Radomszczański	1	1
Radzyński	1	1
Rycki	2	3
Sanocki	1	1

Strzyżowski	1	1
Świdnicki	6	8
Warszawa Stołeczna	1	1
Tarnowski	1	1
Zamość	1	2
razem:	44	53

Ponadto, zgodnie z zapisami ustawy, powiat właściwy ze względu zamieszkania dziecka przez umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, refunduje wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej zorganizowanej w innym powiecie. Miasto Lublin w skali całego 2012 roku poniosło wydatki związane z refundacją wypłaconych świadczeń dla 103 dzieci, które przebywały w rodzinnej formie pieczy zastępczej na terenie innych powiatów (na mocy porozumień w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie, zawartych z 31 powiatami). Dwoje dzieci umieszczonych w niezawodowych rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów a przed umieszczeniem w rodzinnej pieczy zastępczej zamieszkałych na terenie Miasta Lublin jest pochodzenia cudzoziemskiego.

Tabela 7. Lubelskie dzieci pod opieką zastępczą świadczoną na terenie innych powiatów w 2012 roku.

L.p.	Nazwa powiatu	Liczba rodzin na terenie innych powiatów	Liczba dzieci lubelskich na terenie innych powiatów	Wydatki na utrzymanie dzieci lubelskich na terenie innych powiatów
1	Bialski	1	1	12 000,00
2	Biłgorajski	2	4	48 414,30
3	Chełmski	1	1	12 000,00
4	Garwoliński	1	1	3 366,00
5	Głogowski	1	1	16 869,60
6	Hrubieszowski	1	1	12 000,00
7	Janowski	1	2	26 400,00
8	Krasnostawski	2	4	32 763,14
9	Kraśnicki	2	2	24 000,00
10	Kościański	1	1	5 187,10
11	Leski	2	7	126 647,32
12	Lubartowski*	7	9	99 810,05
13	Lubelski	16	28	292 452,39
14	Łęczyński	6	10	98 742,53
15	Miasto Świnoujście	1	1	7 920,00

16	Mrągowski	1	1	12 000,00
17	Opolski	1	2	25 800,00
18	Parczewski	2	3	36 000,00
19	Pucki	2	2	18 972,54
20	Puławski	2	2	17 600,00
21	Radomski	2	2	37 941,85
22	Rycki	1	1	5 302,00
23	Rzeszowski**	2	2	23 287,65
24	Staszowski	1	1	12 000,00
25	Świdnicki	4	5	52 265,80
26	Warszawski Zachodni	1	1	12 823,50
27	Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie	2	2	6 000,00
28	Wielicki	1	1	42 645,10
29	Wołomiński	2	3	38 143,57
30	Wyszowski	1	1	12 000,00
31	Zamojski	1	1	13 317,60
Ogółem:		71	103	1 184 672,04

*w tym wydatki na dziecko cudzoziemskie – **12 458,70 zł**

** w tym wydatki na dziecko cudzoziemskie – **12 000,00 zł**

Ogółem wydatki związane z wypłatami świadczeń dla lubelskich rodzin zastępczych **wyniosły 4 968 595,36zł³**, w tym 541 241,51zł stanowiły wydatki na świadczenia dla dzieci umieszczonych w lubelskich rodzinach zastępczych a pochodzących z innych powiatów, z czego w ramach refundacji inne powiaty zwróciły **524 120,1zł**. Ponadto refundacje kosztów przebywania dzieci pochodzących z Lublina a objętych pieczęcią zastępczą na terenie innych powiatów wyniosły **1 184 672,04 zł**.

Zgodnie z art. 197 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 50% wydatków przeznaczonych na realizację zadania.

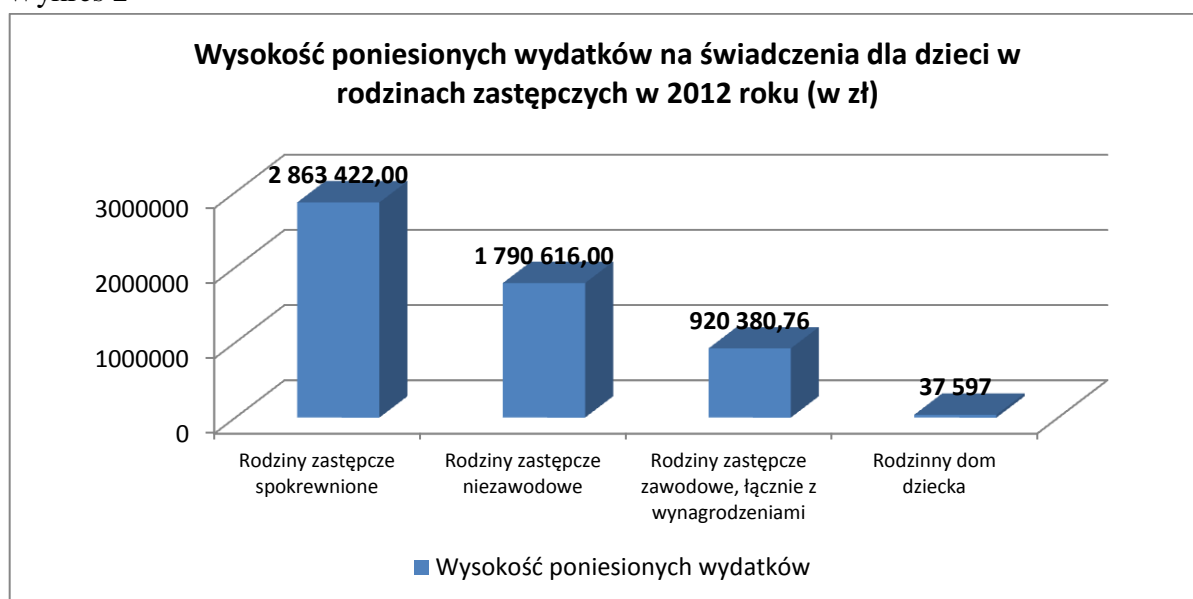
Miasto Lublin w 2012 r. pozyskało z budżetu państwa dofinansowanie w formie dotacji celowej w wysokości 191 106,00zł z przeznaczeniem na:

³ Łącznie z kosztami wynagrodzeń dla rodzin zastępczych zawodowych, środkami pozyskanymi z dotacji celowej Budżetu Państwa oraz wkładem własnym do programu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

- wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych – 90.526,00 zł,
- wynagrodzenia dla osób prowadzących rodzinny dom dziecka – 3.772,00 zł,
- koszty wypłaty świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niezawodowych – 96.808,00 zł.

Zgodnie z właściwością powiatową⁴ Miasto Lublin poniosło wydatki na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w wysokości **5 612 015,76 zł**.

Wykres 2

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinom zastępczym w 2012 r. wypłacone zostały następujące świadczenia:

⁴ Zgodnie z art. 180 pkt 13 do zadań powiatu należy finansowanie: ”świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu”

(w obrębie rodzinnej pieczy zastępczej dotyczy to dzieci pochodzących z Lublina w lubelskich rodzinach zastępczych oraz dzieci pochodzących z Lublina, w rodzinnej pieczy zastępczej organizowanej na terenie innych powiatów).

Tabela 7. Wydatki poniesione w 2012 roku na świadczenia dla dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych.

L.p.	Wyszczególnienie	Rodziny zastępcze spokrewnione		Rodziny zastępcze niezawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe		Rodzinny dom dziecka		RAZEM	
		Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł	Liczba świadczeń	Wydatki w zł
1	Świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka, z tego:	4 236	2 863 422	2 037	1 790 616	631	510 539	37	37 597	6 941	5 202 174,00
1.1	świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonego dziecka	3 855	2 723 304	1 776	1 707 737	474	447 538	36	36 000	6 141	4 914 579,00
1.2	dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	225	44 588	209	43 176	71	16 081	0	0	505	103 845,00
1.3	świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	33	41 350	15	23 118	31	18 984	0	0	79	83 452,00
1.4	świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	2	600	1	824	2	1 824	0	0	5	3 248,00
1.5	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	121	53 580	36	15 761	3	1 350	0	0	160	70 691,00
1.6	środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego	X	X	0	0	49	23 962	1	1 597	50	25 559,00
1.7	świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	X	X	X	X	1	800	X	X	1	800,00
2	Wynagrodzenia dla zastępczych rodzin zawodowych:	X	X	X	X	157	409 841,76	X	X	157	409 841,76

W 2012 r. zgodnie z art. 193 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń oraz dodatków, o których mowa w art. 80 ust. 1 i art. 81 – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka. Za ponoszenie opłaty, o której mowa rodzice odpowiadają solidarnie. Opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej ustala się uwzględniając sytuację materialną, zdrowotną, dochodową rodziców.

Odstąpienie od ustalenia opłaty następuje na podstawie uchwały nr 428/XIX/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka, które przed umieszczeniem w pieczy zastępczej zamieszkiwało na terenie Miasta Lublin.

Starosta na wniosek lub z urzędu, uwzględniając w/w uchwałę może umorzyć w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczyć termin płatności, rozłożyć na raty lub odstąpić od ustalenia opłaty. Opłata za pobyt dziecka w pieczy zastępczej ustalana jest w drodze decyzji administracyjnej na podstawie oświadczenia osoby zobowiązanej do jej ponoszenia.

W okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 roku w oparciu o uchwałę nr 428/XIX/2012 Rady Miasta Lublin z dnia 29 marca 2012r., wydano łącznie **218** decyzji odstępujących od ustalania opłaty za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej oraz **3** decyzje ustalające odpłatność.

Biorąc pod uwagę zadania wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wzrastającą liczbę dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, wskazane jest systematyczne zwiększanie liczby zawodowych rodzin zastępczych, w szczególności pozyskanie rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej i oraz utworzenie rodzinnego domu dziecka. Konieczne jest również zapewnienie środków na pokrycie kosztów umowy oraz środków na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub pokrycie kosztów związanych ze zmianą lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym ma być prowadzony rodzinny dom dziecka oraz pokrycie innych niezbędnych

i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Należy podkreślić iż system rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Miasta Lublin jest rozbudowany i zabezpiecza najważniejsze potrzeby rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych. Niemniej, mając na względzie stałe doskonalenie należy wskazać najważniejsze kierunki dalszego rozwoju oraz potencjalne zagrożenia jego funkcjonowania.

Najliczniejszą grupą rodzin zastępczych są rodziny spokrewnione z dzieckiem i stanowiły 72,47% ogółu rodzin zastępczych. Jak wskazują założenia do ustawy w tego typu rodzinach „(...) w wielu przypadkach nie unika się dziedziczenia określonych patologii rodzinnych (bezradności, nieodpowiedzialności, słabych więzi emocjonalnych, awanturnicznych zachowań, uzależnień itp.) (...) ⁵”, a także uwzględniając problem „(...) pozorności pieczy zastępczej w przypadku wielu rodzin zastępczych spokrewnionych z dzieckiem (...)” niezwykle istotne jest zwiększanie kompetencji i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach spokrewnionych.

Rodziny zastępcze zawodowe są uznawane za najbardziej pożądaną formę opieki zastępczej. Należy wskazać na konieczność jej rozwoju. W kraju obserwowany jest od 2005 roku stały wzrost liczby rodzin zastępczych zawodowych. W 2005 roku w Polsce było 606 takich rodzin a w roku 2010 już 1540. W Lublinie natomiast od roku 2005 do roku 2011 liczba rodzin zawodowych wynosiła 9 rodzin, a w roku 2012 zmniejszyła się do 8. Biorąc pod uwagę zadania wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wzrastającą liczbę dzieci umieszczanych w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego, wskazane jest systematyczne zwiększanie liczby zawodowych rodzin zastępczych. W tym miejscu wskazać należy również potrzebę pozyskiwania kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej zawodowej.

W dwóch zawodowych wielodzietnych rodzinach zastępczych w 2012r. umieszczonych było 9 dzieci w tym 3 osoby, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. Rodziny te działające na podstawie przepisów dotychczasowych funkcjonują do czasu wygaśnięcia lub rozwiązania umowy zawartej na podstawie przepisów dotychczasowych, przez okres trzech lat od dnia wejścia

---

⁵ Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – „Założenia projektu ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem”; Warszawa, lipiec 2008r.,

w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. do 2015 r. Przed upływem w/w okresu starosta zawiera z zawodową niespokrewnioną z dzieckiem wielodzietną rodziną zastępczą, na jej wniosek, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka.

W myśl powyższych przepisów wprowadzonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2015 r. rodziny zastępcze zawodowe będą mogły wystąpić z wnioskiem o przekształcenie się w rodzinny dom dziecka.

W rodzinnym domu dziecka może przebywać nie więcej niż 8 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletniość, przebywając w pieczy zastępczej⁶.

Zawarcie umowy o prowadzenie rodzinnego domu dziecka będzie wiązało się z wypłatą przysługującego wynagrodzenia (art. 62 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej) oraz zabezpieczeniu środków na świadczenia obligatoryjne i fakultatywne wynikające z art. 80, art. 81, art. 83 i art. 84 wskazanej ustawy.

Zgodnie z art. 51 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępcze zawodowe są zobowiązane do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji, w szczególności przez udział w szkoleniach. Takie zobowiązanie powinno być równoznaczne z zabezpieczeniem środków na powyższy cel.

2. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2012 r. zatrudniono 10 koordynatorów. Na dofinansowanie realizacji przedmiotowego zadania Miasto Lublin w ramach realizacji Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2012” pozyskał środki finansowe w kwocie 93 609,54zł. Ogółem wydatki na zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej wyniosły 428 695,1zł.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy pracowali z 196 rodzinami zastępczymi, w tym z 7 rodzinami współpracę zakończono. Udzielali pomocy i wspierali rodziny zastępcze w realizacji ich zadań.

Główne zadania zrealizowane przez koordynatorów dotyczyły:

---

⁶ W razie konieczności umieszczenia rodzeństwa za zgodą prowadzącego rodziny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, dopuszczalne jest umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

- rozpoznania potrzeb dzieci oraz motywowania i kierowania opiekunów zastępczych do skorzystania ze specjalistycznej pomocy (poradni psychologiczno- pedagogicznych, logopedycznych, poradni specjalistycznych i rodzinnych, świetlic środowiskowych, ośrodków medycznych, fundacji i stowarzyszeń, itp.), których działania mogły w sposób istotny wspierać rodzinę w zapewnieniu dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej odpowiednich warunków do właściwego rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego;
- poszukiwania pomocy w nauce dla dzieci poprzez kontakt ze świetlicami, wolontariuszami organizacji pozarządowych, poprzez motywowanie opiekunów do zapewnienia dzieciom korepetycji lub udziału w zajęciach wyrównawczych. W wyjątkowych przypadkach motywowali opiekunów zastępczych do zmiany placówek edukacyjnych dzieci na takie, które w sposób optymalny odpowiadały specjalnym potrzebom dzieci. Motywowali dzieci do rozwijania zainteresowań.
- występowania do szkół o nadesłanie opinii o sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci oraz informacji o współpracy opiekunów zastępczych z placówkami edukacyjnymi w celu dokonywania wszechstronnej analizy sytuacji dziecka;
- w ramach całościowego poznania sytuacji dziecka starali się nawiązać kontakt z jego rodzicami;
- sporządzania przy współpracy z rodziną zastępczą i ewentualnie asystentem rodziny (jeśli rodzina była objęta asystenturą) planów pomocy dziecku. Stworzono 339 planów, które określały kierunki pracy z dzieckiem i rodziną zastępczą;
- udzielania wsparcia dorosłym wychowankom rodzin zastępczych, którzy zamieszkiwali wspólnie z rodzinami zastępczymi objętymi pracą koordynatora z racji opieki nad innymi małoletnimi dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.
- tworzenia dokumentacji dotyczącej swojej pracy z rodziną zastępczą. Dla każdej rodziny sporządzono informację o rodzinie zastępczej, informacje o dziecku przebywającym w rodzinie zastępczej oraz indywidualne karty pracy z rodziną.

Od stycznia 2013 roku, ze względu na zakończenie programu rządowego „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 2012” zatrudnionych pozostaje 5 koordynatorów. Maksymalna liczba rodzin które mogą zostać objęte wsparciem wynosi zatem 150.

Prognozy potrzeb wykazują, iż w kolejnych latach (2013r.-2015r.) zapotrzebowanie na opiekę koordynatora utrzyma się na poziomie zbliżonym do 2012r., lub nieznacznie wzrośnie, również przy uwzględnieniu rodzin zastępczych nieposiadających 2-letniego doświadczenia jako rodzina zastępcza. Wskazuje to na potrzebę zwiększenia zatrudnienia o dodatkowych 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w najbliższych latach. W tym celu należy systematycznie pozyskiwać dodatkowe środki finansowe ze szczególnym uwzględnieniem programów rządowych.

3.Rodziny pomocowe

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka, na ich wniosek, są wspierane przez rodziny pomocowe. Pomoc ta ma charakter tymczasowy a podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest umowa zawarta między starostą a rodziną pomocową.

Rodziną pomocową może zostać:

- 1) rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka;
- 2) małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

W roku 2012 w Mieście Lublin, ze względu na brak zainteresowania ze strony rodzin zastępczych, nie funkcjonowały rodziny pomocowe. W kolejnych latach, biorąc pod uwagę, iż jest to nowa forma wsparcia, należy spodziewać się zwiększonego nią zainteresowania. Koniecznym będzie więc ustanowienie rodzin pomocowych. Rodziny takie sprawują czasowo opiekę nad dzieckiem w szczególności w okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem

w szpitalu, czy też w sytuacji wystąpienia nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej (atr.73 ust. 2).

4.Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie placówek opiekuńczo-wychowawczych.⁷

Na podstawie 30rt. 101 ustawy placówka opiekuńczo–wychowawcza może być prowadzona, jako placówka opiekuńczo–wychowawcza typu:

1. socjalizacyjnego;
2. interwencyjnego⁸;
3. specjalistyczno – terapeutycznego⁹;
4. rodzinnego¹⁰.

Placówka opiekuńczo–wychowawcza może łączyć zadania placówek typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistyczno–terapeutycznego.

W 2012 roku w Lublinie funkcjonowało 9 placówek opiekuńczo – wychowawczych, z których 5 prowadzonych było przez Miasto Lublin (2 socjalizacyjne, 1 rodzinna, 2 wielofunkcyjne), natomiast 4 placówki (2 socjalizacyjne,

---

⁷ Art. 93 ust. 4 ustawy: „Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;
- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.”

Wszystkie typy placówek opiekuńczo - wychowawczych wykonują powyższe zadania, ponadto placówki typu interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego, rodzinnego realizują dodatkowe zadania opisane w dalszej części przypisu.

⁸ **Art. 103.** „Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki”

⁹ **Art. 105.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno-terapeutycznego sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

- 1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;
- 3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.”

¹⁰ **Art. 102.** „Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego:

- 1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;
- 2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;
- 3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny.”

2 rodzinne) działały na podstawie umowy zlecającej podmiotom pozarządowym ich prowadzenie (placówki niepubliczne).

W Lublinie funkcjonowały:

- 4 placówki socjalizacyjne,
- 3 placówki rodzinne,
- 2 placówki wielofunkcyjne,

dysponujące łącznie 246 miejscami przeznaczonymi dla realizacji opieki całkowitej (w tym 60 miejsc w placówkach działających na zlecenie Miasta Lublin).

Tabela 8. Placówki opiekuńczo – wychowawcze na terenie Miasta Lublin w 2012 roku.

placówki opiekuńczo – wychowawcze			Prowadzone przez Miasto Lublin		Działające na zlecenie Miasta Lublin	
			Liczba miejsc 31.12.12	Liczba dzieci korzystających w 2012	Liczba miejsc 31.12.12	Liczba dzieci korzystających w 2012
opiekuńczo - wychowawcze socjalizacyjne i rodzinne	socjalizacyjne	Dom Dziecka im. Ewy Szelburg-Zarembiny	76	92		
		Dom Dziecka im. Janusza Korczaka				
		Dom Młodzieży SOS			44	47
		Dom im. Matki Weroniki				
	rodzinne	Rodzinny Dom Dziecka	8	12		
		Rodzinny Dom im. Serca Jezusa			16	19
Rodzinny Dom im. św. Dominika						
opiekuńczo - wychowawcze wielofunkcyjne	zadania placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej	Placówka Wielofunkcyjna „Pogodny Dom”	72	121		
	zadania placówki interwencyjnej i specjalistycznej wsparcia dziennego	Pogotowie Opiekuńcze	48	130		
Placówki - razem osób:			204	355	60	66

W placówkach umieszczonych było 421 dzieci (w tym 31 dzieci w placówkach rodzinnych).

W 2012 roku dofinansowanie placówek działających na zlecenie Miasta Lublin wyniosło 1 448 398,44zł.

W przypadku braku możliwości umieszczenia dziecka w placówce na terenie Miasta Lublin podejmowane są działania zmierzające do umieszczenia dzieci w placówkach funkcjonujących na terenie innego powiatu. W okresie

sprawozdawczym w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie 13 powiatów przebywało 97 dzieci pochodzących z Lublina. Między powiatami i Miastem Lublin zostały ustalone zasady dotyczące umieszczania dzieci w placówkach i kosztów ich utrzymania sformułowane w formie odpowiednio zawartych porozumień. W 2012 roku zawarto 25 porozumień zaproponowanych przez powiaty (20 zawarto powtórnie w związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,⁵ dotyczyło dzieci umieszczonych w placówkach w roku 2012). Niektóre powiaty zawierały porozumienia odrębne dla każdego dziecka umieszczanego w placówce funkcjonującej na ich terenie.

Tabela9. Dzieci pochodzące z Lublina przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Lublinem w 2012 roku.

Lp.	powiat	placówka	Liczba dzieci przebywających w 2012 roku	Stan w dniu 31.12.2012
1	białogardzki	Wioska Dziecięca SOS w Karlinie	8	7
2	biłgorajski	Wioska Dziecięca SOS w Biłgoraju	21	17
3	grudziądzki	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Białochowie	2	2
4	kolbuszowski	Katolicka Placówka Wychowawcza „Nasz Dom” w Widelce	1	1
5	Kraków	Interwencyjna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza	1	0
6	krasnostawski	Niepubliczny Zespół Placówek w Tuligłowach	2	2
7		Dom Dziecka w Krasnymstawie	2	2
8	kraśnicki	Wioska Dziecięca SOS w Kraśniku	25	18
9		Młodzieżowa Wspólnota Mieszkaniowa	4	3
10		Dom Dziecka w Kraśniku	1	1
11	lubelski	Dom Dziecka w Woli Gałęzowskiej	4	4
12		Dom Dziecka w Przybysławicach	3	3
13	Rybnik	Dom Dziecka	2	0
14	Siedlce	Wioska Dziecięca SOS	16	14
15	Warszawa	Pogotowie Opiekuńcze Nr 2	1	0
16	zamojski	Dom Dziecka Nr 2 w Zwierzyńcu	1	0
17	Zamość	Dom Dziecka	1	1
18		Pogotowie Opiekuńcze	2	0
Razem osób:			97	75

Zobowiązania Miasta Lublin w 2012 roku w stosunku do innych powiatów z tytułu zawartych porozumień wyniosły 2 744 800,00 zł.

Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo – wychowawczych

Wykonanie postanowienia odbywa się poprzez skierowanie dziecka do danego typu placówki, zwykle wskazanego w postanowieniu sądowym. Dzieci w placówkach typu interwencyjnego mogą być również umieszczane na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej, na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, bądź po doprowadzeniu przez Policję lub Straż Graniczną.

Do placówki opiekuńczo – wychowawczej dziecko kieruje powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie (w Lublinie – MOPR).

Tabela10. Liczba wydanych skierowań do placówek opiekuńczo-wychowawczych realizujących zadania placówki interwencyjnej, socjalizacyjnej i rodzinnej w Lublinie w 2012 roku.

Typ placówki	Nazwa placówki	Liczba wydanych skierowań	Uwagi powiat pochodzenia dziecka
zadania placówki interwencyjnej	Pogotowie Opiekuńcze	49	40 Lublin (w tym 4. obyw. Ukrainy), 3 lubelski, 4 rycki, 2 świdnicki,
		23	zadania interwencyjne: 16 Lublin, 2 lubelski, 3 ęczyński, 2 świdnicki,
zadania placówki socjalizacyjnej	Placówka Wielofunkcyjna „Pogodny Dom”	26	zadania socjalizacyjne: 11 Lublin, 2 lubartowski, 3 ęczyński, 1 pruszkowski, 2 rycki, 7 świdnicki
	Dom Dziecka im. E. Szelburg - Zarembiny	14	13 Lublin, 1 rycki,
	Dom Dziecka im. J. Korczaka	7	3 Lublin, 1 lubelski, 1 puławski, 1 rycki, 1 świdnicki,
	Dom Młodzieży SOS	7	4 Lublin 1 ęczyński, 1 mągowski, 1 włodawski,
	Dom im. Matki Weroniki	1	1 Lublin,
placówki rodzinne	Rodzinny Dom Dziecka	4	4 Lublin
	Rodzinny Dom im. Serca Jezusa	6	5 Lublin, 1 białobrzzeski
	Rodzinny Dom im. św. Dominika	4	4 Lublin,
Razem:		141	w tym: 1) 101 dzieci z Lublina, 2) 40 dzieci spoza Lublina

W 2012 roku wystosowano 32 wnioski dotyczące skierowania 17. dzieci pochodzących z Lublina do placówek opiekuńczo - wychowawczych funkcjonujących na terenie innych powiatów (niektóre były wysyłane do kilku powiatów). Część wniosków została załatwiona odmownie. W ciągu 2012 roku w placówkach poza Lublinem funkcjonujących na terenie trzech powiatów umieszczonych zostało 12. dzieci pochodzących z Lublina.

W imieniu Starostów powiatów, powiatowe centra pomocy rodzinie zwracały się do MOPR z wnioskami o skierowanie dzieci pochodzących z terenu ich powiatów do placówek funkcjonujących na terenie Lublina. W 2012 roku do MOPR wpłynęły 34 wnioski na podstawie których 40. dzieci pochodzących spoza terenu Lublina (17 powiatów) umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Miasta Lublin. 17 wniosków załatwiono odmownie (brak miejsc w placówkach).

Koszty utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo–wychowawczej.

Zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2012 roku określeniem zawartym w art. 196 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Na podstawie informacji złożonych przez dyrektorów i głównych księgowych poszczególnych placówek, wyliczona została w 2012 roku wysokość średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w poszczególnych placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w Lublinie.

Przygotowane zostało zarządzenie Nr 65/1/2012 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 30 stycznia 2012 roku, zgodnie z którym średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w 2012 roku wynosiły:

- 1) Placówka Wielofunkcyjna „Pogodny Dom” – **3 642 zł**;

- 2) Dom Dziecka im. Ewy Szelburg – Zarembiny – **3 903** zł;
- 3) Dom Dziecka im. Janusza Korczaka – **4 684** zł;
- 4) Rodzinny Dom Dziecka – **2 955** zł;
- 5) Pogotowie Opiekuńcze – **4 770** zł;
- 6) Dom im. Matki Weroniki – **3 171** zł;
- 7) Rodzinny Dom im. Serca Jezusa – **2 975** zł;
- 8) Rodzinny Dom im. św. Dominika – **2 888** zł
- 9) Dom Młodzieży SOS – **4 937** zł.

Zarządzenie, ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego z dnia 7 lutego 2012 roku pod poz. 792, rozesłano do placówek w Lublinie i do powiatów z terenu których dzieci przebywają w placówkach w Lublinie.

Pod koniec 2012 roku, w celu dostosowania organizacji placówek do obowiązujących przepisów prawnych,¹¹ została przeprowadzona reorganizacja:

1. W miejsce Placówki Wielofunkcyjnej „Pogodny Dom” - **utworzono 6 Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych Rodzinka I – Rodzinka VI**, liczących do 14 miejsc każda.. Placówki łączą zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego.
2. Na bazie Domu Dziecka im. Ewy Szelburg – Zarembiny – **utworzono 4 placówki opiekuńczo – wychowawcze Dom Rodzinny Nr 1 – Nr 4**, liczące do 14 miejsc w każdej **Domy Rodzinne** łączą zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego.
3. **Pogotowie Opiekuńcze** w Lublinie od 1 stycznia 2013 roku stało się placówką typu interwencyjnego z 30 miejscami.

W związku z przeprowadzonymi reorganizacjami w myśl ustawy utworzone zostały **2 Centra Administracyjne**:

- 1) **Centrum Administracyjne „Pogodny Dom”- do obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych Rodzinka I – Rodzinka VI,**
- 2) **Centrum Administracyjne im. Ewy Szelburg – Zarembiny do obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych Dom Rodzinny Nr 1 – Nr 4.**

---

¹¹ W szczególności ze względu na art. 94, 95, 229, 230 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze obecnie funkcjonujące na terenie Miasta Lublin nie zawsze zapewniają wystarczającą ilość miejsc do umieszczenia w nich dzieci wymagających zapewnienia tego typu pieczy zastępczej. Dynamika zjawiska wskazuje na wzrastające zapotrzebowanie na tą formę pieczy zastępczej. W celu realizacji przez Miasto Lublin ustawowego obowiązku zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej, zasadne jest zlecenie zadania na prowadzenie dodatkowej placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Za najważniejsze potrzeby w zakresie funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych należy uznać:

- ustawiczne podnoszenie kwalifikacji kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- organizowanie różnorodnych form aktywności, stymulujących rozwój wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- zapewnienie środków finansowych dla placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie Miasta Lublin niezbędnych do wykorzystania wszystkich miejsc jakimi dysponują te placówki
- wspieranie podmiotów pozarządowych w tworzeniu nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych

IV.USAMODZIELNIENIA

Pod opieką Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w roku 2012 znajdowało się 447 usamodzielnianych wychowanków z czego:

- **261 wychowanków z rodzin zastępczych,**
- **186 wychowanków z 60 placówek (z czego 57 osób to wychowankowie z 34 placówek, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).**

Najwięcej wychowanków usamodzielnia się z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu: socjalizacyjnego, rodzinnego i interwencyjnego (z 26 placówek, w tym 8 w Lublinie). Wśród placówek socjalizacyjnych 6 to placówki typu rodzinnego (w tym 2 lubelskie). Kolejną grupą są wychowankowie opuszczający młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

W 2012 roku usamodzielniali się wychowankowie z 20 młodzieżowych ośrodków wychowawczych. Pozostali wychowankowie rekrutowali się z 12 zakładów poprawczych, z 1 schroniska dla nieletnich oraz z 1 młodzieżowego ośrodka socjoterapii.

255 osobom usamodzielnianym (57%) przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach pomocy w usamodzielnieniu (z czego 15 osobom usamodzielnianym – 26%, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przyznano decyzją przynajmniej jedno świadczenie w ramach usamodzielnienia).

Łącznie wydatki na usamodzielnienia tj. pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki, na zagospodarowanie w formie rzeczowej, pomoc pieniężna na usamodzielnienie wyniosły w 2012 roku **1 323 798,94zł.**

Tabela 11. Świadczenia wypłacone w ramach wsparcia w usamodzielnieniu w 2012r.

Rodzaj Świadczenia (pieniężnego)	Osoby usamodzielniane					
	z rodzin zastępczych			z placówek		
	Liczba		Kwota	Liczba		Kwota
świadczeń wypłaconych	Osób	świadczeń wypłaconych		Osób		
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	9	9	49.410,00	10	10	59.292,00
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	1535	176	756.260,06 (z czego 13.000,00 dotacja z budżetu państwa)	652	87	320.017,88
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	25	25	78.174,00	81	14	39.694,29
				z tego osoby, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej		
				16	16	60.645,00
Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia	X	7	X	4	4	11.529,00
				X	4	X
Łącznie			883.844,06	Łącznie		439.954,88
Łącznie wydatki na usamodzielnienia				<u>1.323.798,94</u>		

Odpowiedzią na zapotrzebowanie usamodzielnianych wychowanków są mieszkania chronione. Miasto Lublin w roku 2012 dysponowało 7 mieszkaniami chronionymi (25 miejsc). Dom Dziecka im. Ewy Szelburg Zarembiny w Lublinie

prowadził 4 mieszkania chronione z 21 miejscami, 3 mieszkania chronione dla 4 mieszkańców prowadził Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.¹²

Łącznie z pobytu w mieszkaniach chronionych w roku 2012 skorzystało 34 usamodzielniających się wychowanków.

Rodzaj świadczenia (niepieniężnego)	Osoby usamodzielniane – mieszkańcy zamieszkujący w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Dom Dziecka im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Lublinie			
	z rodzin zastępczych		z placówek	
	liczba mieszkańców korzystających w okresie 2012r.	liczba mieszkańców na dzień 31.12.2012	liczba mieszkańców korzystających okresie 2012r.	liczba mieszkańców na dzień 31.12.2012
pobyt w mieszkaniu chronionym na terenie Lublina				
ul. Ogrodowa 5/2i2a (6 miejsc)	4	3	3	3
ul. Rynek 11/8 (6 miejsc)	1	1	5	4
ul. Staszica 8/5 (5 miejsc)	4	3	5	2
ul. Strzembosza 1/73 (4 miejsca)	1	-	5	2
Łącznie	10	7	18	11
	Osoby usamodzielniane – mieszkańcy zamieszkujący w mieszkaniach chronionych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie			
ul. Mireckiego 4/38 (1 miejsce)	2	1	-	-
ul. Mireckiego 4/45 (1 miejsce)	-	-	1	1
ul. Mireckiego 4/51 (2 miejsca)	2	2	1	0
Łącznie	4	3	2	1

Do dyspozycji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie w IV kwartale roku 2012 został przekazany z zasobów Gminy Lublin kolejny lokal mieszkalny przy ul. Wyżynnej¹³ z przeznaczeniem na mieszkanie chronione dla osób usamodzielnianych. W listopadzie 2012r. rozpoczęto prace remontowe lokalu (środki finansowe z budżetu Miasta), wyposażenie mieszkania w znacznej części zostało

¹² W związku ze zmianą przepisów prawa, mieszkania chronione od dnia 1 stycznia 2013 roku są prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie.

¹³ Od 2013 przestało funkcjonować mieszkanie chronione przy ul. Strzembosza 1/73 (dysponujące 4 miejscami) a w dniu 8 stycznia 2013r. uruchomiono mieszkanie chronione przy ul. Wyżynnej (dysponujące 5 miejscami). W związku z tym od 8 stycznia 2013r. w dyspozycji pozostaje 7 mieszkań chronionych z 26 miejscami.

zakupione ze środków Unii Europejskiej w ramach realizowanego przez MOPR projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”. Przeznaczone jest ono dla 5 osób. Koszt adaptacji lokalu na potrzeby mieszkania chronionego wyniósł 61 000 zł.

Realizacja projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2012 roku realizowane były dodatkowe zadania wynikające z projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej **dla 25 usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek.**

W ramach realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia pracownicy zastosowali w stosunku do uczestników projektu systemowego „Człowiek inwestycją społeczeństwo” **zestaw instrumentów o charakterze aktywizującym**, mających doprowadzić uczestników projektu do ich integracji ze społeczeństwem oraz aktywizacji zawodowej.

Ze względu na rodzaj, udzielone zostały następujące świadczenia uczestnikom projektu systemowego „Człowiek inwestycją w społeczeństwo”:

Instrumenty aktywizacji zawodowej, z tego:	127,92
Trening pracy	127,92
Instrumenty aktywizacji edukacyjnej, z tego:	61 856,79
Kurs wychowawcy kolonijnego	1 780,00
Kurs opiekunka dziecięca	2 836,00
Kurs przedłużania i zagęszczania rzęs	936,00
Kurs cateringu z obsługą imprez gastronomicznych	1 500,00
Kurs sommeliera	4 000,00
Kurs baristy	998,00
Kurs pracownika administracyjno-biurowy	1 300,00
Kurs księgowość średnich i małych firm	1 935,00
Kurs kasy fiskalnej	190,00
Kurs spawanie metodą TIG	2 200,00
Kurs komputerowy MS OFFICE w praktyce	3 254,40
Kurs języka angielskiego	3 615,34
Kurs operator koparko-ładowarki	2 900,00
Kurs prawa jazdy kat. C	2 092,00
Kurs prawa jazdy kat. B	5 400,00

Kurs pierwszej pomocy przedmedycznej	3 690,00
Częściowa opłata za naukę	295,00
Częściowa opłata za studia	4 430,00
Zajęcia wyrównujące wiedzę z języka angielskiego	6 980,00
Zajęcia wyrównujące wiedzę z języka hiszpańskiego	1 305,00
Zajęcia wyrównujące wiedzę z matematyki	1 599,30
Zakup podręczników szkolnych, słowników	2 060,75
Zakup laptopa	6 560,00
Instrumenty aktywizacji społecznej, z tego:	23 114,60
Dofinansowanie do pobytu w mieszkaniu chronionym	4 062,10
Częściowe dofinansowanie do opłat mieszkaniowych	3 500,00
Częściowa opłata za stancję	3 950,00
Skorzystanie z porad psychologa	222,50
Warsztaty społeczno-kulturowe połączone ze zwiedzaniem Centrum Kopernika w Warszawie	4 920,00
Warsztaty kulinarne	3 000,00
Trening umiejętności wychowawczych	2 200,00
Profilaktyka uzależnień i antykoncepcja	1 260,00
Łącznie wydatki na uczestników projektu systemowego:	85 099,31
Suma wkładu własnego:	66.468,00

Aktywizowanie młodzieży w kierunku zdobycia lub podniesienia kwalifikacji (nabycia nowych umiejętności) jest istotnym działaniem prowadzonym przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie w ramach tworzonego sprawnego systemu usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem. Dotychczas realizowane działania w tym zakresie zwiększają szanse młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym na podjęcie zatrudnienia.

Za najistotniejsze potrzeby w zakresie wsparcia usamodzielniających się wychowanków należy uznać:

- 1) utrzymanie na poziomie roku 2013 ilości mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych (7 mieszkań dla 26 mieszkańców) oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie (w tym bieżące remonty oraz wyposażenie);
- 2) przeznaczenie co najmniej 3 mieszkań rocznie, z zasobów Miasta Lublin, na potrzeby osób usamodzielnianych do zawarcia umowy najmu;
- 3) zorganizowanie grupy wsparcia dla usamodzielniającej się młodzieży.

V. ZESTAWIENIE POTRZEB

- 1) zwiększenie etatów terapeutycznych (psycholog, pedagog) w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin;
- 2) stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników Specjalistycznej Poradni dla Rodzin;
- 3) zatrudnienie w Specjalistycznej Poradni dla Rodzin (w wymiarze 3 godzin miesięcznie) prawnika, który udzielałby konsultacji prawnych związanych z prawem rodzinnym i opiekuńczym;
- 4) pozyskiwanie partnerów świadczących pomoc w zakresie poradnictwa i terapii w celu skrócenia czasu oczekiwania rodzin i osób na uzyskanie pomocy;
- 5) systematyczne zwiększanie środków finansowych na dofinansowanie działalności placówek wsparcia dziennego by stały się dla dzieci i młodzieży atrakcyjną alternatywą spędzania czasu wolnego (z budżetu Miasta Lublin ale również poprzez pozyskiwanie przez placówki środków finansowych z innych źródeł);
- 6) zwrócenie szczególnej uwagi na rozwój pracy z dzieckiem w jego naturalnym środowisku rówieśniczym (pedagogika podwórkowa);
- 7) systematyczne zwiększanie, do ok. 20, liczby zatrudnionych asystentów rodziny w kolejnych latach;
- 8) ustanowienie ok. 15 rodzin wspierających do 2015 roku oraz. W celu realizacji tego zadania koniecznym jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów umów zawieranych z rodzinami wspierającymi;
- 9) organizowanie grup wsparcia dla rodzin z problemem niewydolności wychowawczej oraz grup wsparcia dla dzieci wychowujących się w takich rodzinach;
- 10) zwiększanie kompetencji i umiejętności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach spokrewnionych;
- 11) systematyczne zwiększanie liczby zawodowych rodzin zastępczych;
- 12) pozyskiwanie kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej zawodowej;
- 13) systematyczne podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych zawodowych, w szczególności przez udział w szkoleniach,;
- 14) pozyskanie środków na zwiększenie liczby zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (ok. 2 etaty)

- 15) ustanowienie rodzin pomocowych
- 16) ustawiczne podnoszenie kwalifikacji kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 17) organizowanie różnorodnych form aktywności, stymulujących rozwój wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- 18) zapewnienie środków finansowych dla placówek opiekuńczo-wychowawczych działających na zlecenie Miasta Lublin niezbędnych do wykorzystania wszystkich miejsc jakimi dysponują te placówki;
- 19) wspieranie podmiotów pozarządowych w tworzeniu nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych;
- 20) utrzymanie na poziomie roku 2013 ilości mieszkań chronionych dla osób usamodzielnianych (7 mieszkań dla 26 mieszkańców) oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie (w tym bieżące remonty oraz wyposażenie);
- 21) przeznaczenie co najmniej 3 mieszkań rocznie, z zasobów Miasta Lublin, na potrzeby osób usamodzielnianych do zawarcia umowy najmu;
- 22) zorganizowanie grupy wsparcia dla usamodzielniającej się młodzieży.